

Katoliški GLAS

UREDNIŠTVO IN UPRAVA:
Gorizia, Riva Piazzutta, 18 - tel. 3177
PODUREDNIŠTVO:
Trieste, Vico d. Rose, 7 - tel. 37603

Polletna naročnina L. 800
Letna naročnina L. 1.500
Letna inozemstvo L. 2.500
Poštno čekovni račun: štev. 24/12410

Leto XII. - Štev. 26 (595)

Gorica - četrtek 30. junija 1960 - Trst

Posamezna številka L 30

Pogumen nastop ministra Tupinija Filmska pornografija ni umetnost

V kakšnem duhu se razvija italijanski film, je znano vsakemu obiskovalcu kinodvoran. Zadnje čase prihaja na italijanski trg cela vrsta povprečnih in vsestransko praznih filmov z nič manj šibkimi igralci, kjer seveda ni govora o umetnosti.

Kako pa naj si razlagamo finančni uspeh teh filmov? Producenti in režiserji vedno bolj, bodisi v prizorih, kot v pogovorih, poudarjajo to, kar z eno samo besedo imenujemo seksualnost. Ker pa smo v dobi, ko prevladuje površnost in strastna uživanja, želja, so postali ti filmi pogosta hrana obiskovalcev kinodvoran, predvsem mladine. Taki uspehi so dali producentom in režiserjem vedno več poguma, da razkazujejo vedno več golote, postopoma uvažajo celo slavljenje in se množijo kar preveč prostaški in nesramni pogovori. Kakšno smer dajo podobni filmi predvsem mladini, si lahko sami predstavljamo.

Prišli smo do take stopnje, da je ta pojav resno zaskrbel starše, vzgojitelje ter javno oblast in sploh vse dobro misleče ljudi. Po tej poti naprej bi prav kmalu prišli do javno legalizirane pornografije, katero bi nam nudila taka javna ustanova kot je kinematografija.

Protestna pisma so kar deževala na odgovorna mesta z vseh strani, trezni časniki so posvetili dolge kolone svinca temu vprašanju ter alarmirali javno mnenje in odgovorno oblast. Prišel je skrajni čas, da se je dvignil odločilni glas z odgovornega mesta.

V ta okvir postavimo znano pismo ministra Tupinija, ki ga je naslovil na predsednika ANICA. V tem pismu ostro nastopa proti pornografskim filmom in obenem izjavlja, da bo poostiril kontrolo.

Velik je bil odmev tega pisma in kar je temu sledilo. Velik odmev zaradi vsebine in zaradi hrupa, ki so ga dvignili tisti ljudje, ki mislijo le na svoj dobiček in ki nimajo v sebi trohice moralnega čuta in vzgojne odgovornosti; med slednje prištevamo pisanje komunističnega tiska in celotnega laicističnega aparata.

Da je minister Tupini tako ostro nastopil ter obenem neustrašeno branil svoje namere pred vso javnostjo, je res pogumno dejanje. Saj se mora danes trezen in pameten človek večkrat boriti proti toku, to je proti takim ljudem, ki stremijo le po bogastvu in slavi za vsako ceno.

V poslanski zbornici je minister Tupini tudi povedal razloge, ki so ga privedli, da je poslal to pismo: »Poleg kvalitetnih filmov so se množile kinematografske pobude, ki so se vedno bolj naslanjale na erotične in pornografske vabljalnosti in predvsem so prihajali vedno bolj v rabo prostaški izrazi, kar ni v namenih avtentičnega neorealizma.«

Minister je pozval nadalje režiserje in producente k večji avtokontroli, obenem pa ponovno poudaril, da misli strožje nastopiti v tem ozirju in je pripravljen odstopiti, če bi ne uspel pri tem svojem namenu.

»Ne pozabimo,« to so njegove besede, »da je film uprizoritev, in sicer javna. Kot taka mora imeti neke meje, zato ne more zapeljivati, zalezovati ali žaliti občinstva, običajev ter čuta dostojanstvenosti naših ljudi; ne more žaliti velik del tistega občinstva, ki po pravici odklanja tak način izražanja in ki vzbuja obsodbo vseh tistih, katerim je pri srcu duhovna rast naše države. Seveda nastopal bom, v kolikor mi zakon dovoljuje.«

Minister je prebral tudi nekaj primerov, a ni nadaljeval, iz olike in tudi ker so motili komunisti s svojim kričanjem (Alicata, Viviani, Lajolo in drugi). Komunistični poslanci so se pokazali v tej javni tribuni to, kar so: brez vsakega moralnega čuta, branili so svobodo pornografije, zaničevali tiste, ki so se postavili proti temu umazanemu pojavu ter tokrat branili koristi kinematografskih milijonarjev.

Nastop ministra Tupinija je nastop človeka, ki se zaveda svoje dolžnosti, čeravno ve, kaj ga čaka. Zmerjali so ga kot antidemokrata, fašista in zahtevali celo njegovo odstranitev. Kam privede nekateri ljudi strast po denarju in politični fanatizem.

Producenti, režiserji, filmski igralci hočejo biti svobodni v tem svojem delu, brez nikakršnih meja, najmanj moralnih. Tu je krivica, tu je nemoralnost!

Smo v državi, kjer so še milijoni nezaposlenih, kjer živi delavec trdo in težko vsakdanje življenje, kjer so znanstveni zavodi brez zadostnih podpor, ali ni sramotno, da z druge strani zasluži komaj pismena igralka težke milijone za en film; da ukradejo filmski igralci takšno vrednost v biserih (kako si jih je zaslužila, to je drugo vprašanje), da bi lahko spravili na noge celo tovarno, da ne štejemo luksuznih avtov, vil, ponočnjaštva in sploh skvarjenega življenja teh ljudi! In ti ljudje naj bodo učitelji današnje generacije, ti ljudje naj imajo neomejeno svobodo? Pretveza umetnosti je zelo jalov izgovor, pornografija je v popolnem nasprotju z umetnostjo.

Čas je že, da javnost obrne hrbet tem mehkužnim parasitom. Najmanj kar jim želimo, je to, da gredo v pozabo.

Minister Tupini ni doživel te dni samo napadov, z več strani je slišal pohvalo in priznanje. To naj mu bo v vzpodbudo v tem njegovem nelahkem poslu. D.

Pogajanja za mir v Alžiru

Začasna alžirska vlada v begunstvu, ki predstavlja alžirske upornike, je sprejela poziv generala De Gaulle, naj pridejo njeni zastopniki v Pariz se pogajati o ustavitvi bojov v Alžiriji, ki trajajo že šesto leto.

Brž ko je predsednik začasne alžirske vlade Ferhat Abbas sporočil, da je pripravljen iti v Francijo in se tam sestaviti z De Gaulle, je francoska vlada poslala v Tunis posebno vojaško letalo, da odpelje zastopnike alžirskih upornikov v Pariz. Toda Al-

Polom v Ženevi

Konferenca desetorice vzhodnih in zahodnih držav, ki se je že več mesecev vršila v Ženevi, je nenadoma propadla. To pa po »zalogi« sovjetske delegacije, ki je brez predhodnega sporazuma sklenila skupno z ostalimi komunističnimi delegacijami zapustiti dela konferenca.

Na Zahodu si zadnje sovjetske poteze ne morejo razlagati drugače, kakor da kaže na še nadaljnjo poostreitev sovjetske zunanje politike, morda pod vplivom Mao-ve Kitajske.

Nova navodila za potne liste

Ministrski svet je odobril nova navodila za potne liste; glavna so:

1. Potni listi bodo od sedaj naprej veljali tri leta in ne več samo eno leto kot do zdaj.

2. Potni list se bo avtomatično podaljšal tako, da imetnik prilepi nanj znamke za dva tisoč lir za eno leto, ali šest tisoč lir za tri leta. Znamke uniči z žigom kvestura ali tudi potni urad na meji. Ne bo več torej treba plačevati taks na poštenem uradu in tudi ne čakati na obnovo potnega lista dva tedna ali tudi več.

Vendar naše kvesture za enkrat izdajajo potne liste še po starem. Kdaj bodo uveljavile nove odredbe, ne vemo. Dolgo gotovo ne bodo več čakale.

Po kongresu v Bukarešti Zdrahe med Moskvo, Pekingom in Beogradom

Vsi danes govorijo, da se je težišče mednarodne napetosti po polomu vrhunske konference premaknilo iz Evrope v Azijo. Ta ugotovitev vzbuja precejšnjo zaskrbljenost ne samo zaradi tega, ker je v tem delu več nevarnih žarišč hladne vojne (mejni spor med Indijo in Kitajsko, negotov položaj v Laosu in Vietnamu, vojno razmerje med kom. Kitajsko in Formozo, katerim se je v zadnjih tednih pridružila strahovita protiameriška gonja levičarjev na Japonskem, ki so jo organizirali kitajski komunistični agenti), temveč tudi zato, ker je v središču vseh teh nevarnih homatij komunistična Kitajska, ki si v zadnjem času hoče lastiti izključno pravoverno tolmačenje Leninovih naukov. Zaradi tega je prišla v težak ideološki spor z Moskvo. Ta spor je najprej prišel do izraza v časopisnih polemikah med moskovsko »Pravdo« ter kitajsko revijo »Rdeča zvezda« v Pekingju, ter zlasti še na kongresu romunskih komunistov v Bukarešti minuli teden.

JEDRO POLEMIKE

Glavno jedro vse polemike med Sovjetsko zvezo in Kitajsko se vrti okrog temeljnega mednarod-

nega problema o mirnem sožitju med komunističnim in kapitalističnim svetom in s tem tesno povezanim vprašanjem o neizpodbitnosti vojne za zmago socializma v svetu. — Nikita Hruščev je odločen zagovornik teze o možnem mirnem sožitju med obema taboroma zaradi spremenjenih mednarodnih razmer v ravnotežju sil in je zato v sovjetskih časopisih opozoril kitajske kolege, da so v težki zmoti, če zagovarjajo tako ekstremistične teze o neizogibnosti vojne z »imperialisti«. Sam Lenin da je obsodil ekstremizem kot otroško bolezen komunizma, katero naj bi trenutno preživljali v Pekingju. Tudi komunizem zahteva svoj čas in ga zato ni moč forsirati kakor ni moči štiriletnega otroka učiti višjo matematiko, je dejal Lenin.

V Pekingju se niso vdali, ampak so prav tako poklicali na pomoč Lenina, ki je svoj čas zapisal, da je vojna med komunizmom in kapitalizmom neizbežna.

Prav zaradi tega je Kitajska proti sožitju med obema taboroma in proti vsaki pomirjevalni politiki ter iskanju tudi začasnega sporazuma z Zahodom, za katerega se Hruščev toliko poteguje. »Mirno koeksistenco« so označili za nevarno iluzijo, ki jo morejo zagovarjati le devijacionisti in nikakor ne pravoverni komunisti.

KONGRES V BUKAREŠTI

Zaradi tega je Hruščevu ravno prav prišel kongres romunske komunistične partije v Bukarešti, kjer je zbral okrog sebe vse svoje zveste iz satelitskih držav ter odgovoril na kitajske obtožbe. Na tem vzhodnem »vrhanskem« sestanku so bili navzoči: Dež (Romunija), Kadar (Madžarska), Gomulka (Poljska), Ulbricht (Vzh. Nemčija), Žikov (Bolgarija) ter Pun Ši Jen kot delegat kom. Kitajske. — Hruščev se je podal v Bukarešto s trdnim namenom, da pred samim kitajskim predstavnikom brani svoj nauk o mirnem sožitju, da se tako tam odloči izid ideološkega spora med Moskvo in Pekingom, potem ko si je zagotovil slepo podporo od vzhodnoevropskih voditeljev.

V svojem govoru na kongresu

je polemiziral s Kitajci ter dejal, da je osnovo za mirno koeksistenco treba iskati v sklepih XX. in XXI. kongresa ZSSR in ne v Leninu, čigar nauki spričo novih razmer ne morejo biti več merodajni. Zato danes ni moč več za njimi ponavljati, da so imperialistične vojne neizbežne, dokler ne zavlada komunizem po vsem svetu; tako je samega Lenina postavil med staro šaro: »Živimo v času, ko se ne moremo več zanašati ne na Marxa ne na Engelsa in niti na Lenina, če nočemo delati kot otroci, ki se uče komaj čitati.«

KREMELJSKA URA

Ob koncu je vse voditelje držav socialističnega tabora pozval, naj brez obotavljanja uravnajo svoje ideološke ure po oni v kremeljskem stolpu.

Hruščev tudi ni prizanesel jugoslovanskim komunistom, katere je obtožil, da ne vodijo izvenblokovske politike, ker so potom Balkanskega pakta povezani z NATO in CENTO. — Jugoslavija ni poslala v Bukarešto nobenega opazovalca, zato je na te obtožbe odgovoril, čeprav bolj plaho, glasnik Drago Kunc na običajni tedenski tiskovni konferenci. Vendar kljub temu predstavlja Hruščevov napad težak udarec za beograjsko vlado ter maršala Tita, ki sta prav pred dnevi dala vso svojo podporo sovjetskemu razorožitvenemu načrtu, misleč, da bo sta s tem odvrnila od sebe strele iz Moskve. Toda »greh«, ki ga je Tito zakrivil s tem, da se je ločil od Moskve, je za Sovjete kot za Kitajce neodpustljiv. Zato se danes Beograd nahaja med dvema ognjema, Moskvo in Pekingom, katera pa sta kljub sedanjim navzkrižjem solidarna, ko gre za obsodbo jugoslovanskega revizionizma. — Mi pa kljub temu vemo in naši rojaki onkraj meje tudi na svoji koži občutijo, da je sedanjí politični režim v Jugoslaviji totalitaren, kakor je totalitaren v Rusiji in na Kitajskem in drugod.

To je dejstvo, ki ga nikdar ne smemo izgubiti izpred oči. Če se Moskva, Beograd in Peking med sabo kregata, so njihove stvari in vse kaže, da si vrane ne bodo nikdar izkljule oči.

NOVE DRŽAVE V AFRIKI

V Afriki rastejo nove države ko gobe po dežju. Letos so na primer že postale neodvisne tri države, in sicer: Kamerun, Togo ter 19. junija federacija Mali (Senegal in Sudan) ter Madagaskar.

Dne 30. junija popolnoma je postala neodvisna bivša belgijska kolonija Kongo, ki je obenem največja afriška dežela ter izredno bogata. Rojstvo neodvisnega Konga je bilo nekoliko težko, ker sta se za njegovo vodstvo potegovala voditelja dveh skupin. Le nekaj dni pred proglasitvijo neodvisnosti pa sta se pobotala in tako je eden prevzel vodstvo vlade (Lulumba, voditelj Nacionalne stranke), državni poglavar pa je postal Kasavubu (predsednik stranke Abako).

Po prvih izjavah Lulumba se da sklepati, da bo Kongo vodil nevtralno politiko po vzgledu Naserja. Pozval je številne misijonarje in druge Evropejce, naj ostanejo v deželi in pomagajo k na-

predku nove države. Mnogo Evropejcev je namreč že pred meseci zapustilo Kongo.

S 1. julijem pa postane polnoletna bivša italijanska kolonija Somalija, kateri se bo pridružila še britanska Somalija. Somalija je bila po drugi svetovni vojni pod zaupno upravo Združenih narodov, kateri so to nalogo zaupali Italiji. Med Italijo in Somalijo so tesni prijateljski odnosi, ki bodo ostali tudi po proglasitvi neodvisnosti.

V kratkem, morda že v avgustu, pa bodo stopile na pot neodvisnosti še štiri dežele Francoske skupnosti, ki so pred tedni zaprosile Francijo za neodvisnost: Slonokoščena obala, Dahomey, Zgornji Volta in Niger. General De Gaulle je namreč pristal na njihovo zahtevo po popolni neodvisnosti.

Računajo, da se bo še prej kot v desetih letih Afrika popolnoma otresla evropskega pokroviteljstva.

NAŠ TEDEN V CERKVI

3.7. nedelja, 4. pob.: sv. Leon II., papež
4.7. ponedeljek: sv. Urh, škof
5.7. torek: sv. Ciril in Metod, slov. ap.
6.7. sredo: sv. Bogomila, vdova
7.7. četrtek: sv. Vilibald, škof
8.7. petek: sv. Elizabeta, kraljica, vdova
9.7. sobota: Gorkumski mučenci sv. Nikolaj in tov.

SV. GORKUMSKI MUČENCI († 1572).
Gorkum je mesto na Nizozemskem. Ko se je tam v 16. stoletju širila kalvinska kriva vera (protestantska), so krivoverci hudo preganjali katoličane.

4. nedelja po Binkošti

Današnja sv. maša nam govori o trpljenju sedanjega časa, o prihodnji slavi, ki čaka pravične v nebesih; nadalje prinaša zgodbo o čudežnem ribjem lovu itd. — V zvezi z mašo moremo sestaviti sledeče misli:

1. *Zemeljsko življenje je doba preizkušnje, pokore in trpljenja.* Življenje je polno truda, žrtev in trpljenja; polno nevarnosti in negotovosti. Ta svet ne nudi trajnih in popolnih užitkov. Zaradi tega nihče ne more biti blažen na zemlji. Naš skupni delež je večinoma trpljenje. A, kot pravi sv. Pavel, trpljenje sedanjega časa (tukajšnjega življenja) se ne da primerjati s prihodnjo slavo, ki se bo razodela nad nami v nebesih. Četudi morda na zemlji silno trpimo, vemo, da bo tega trpljenja enkrat konec in da pride doba večne radosti in nepopisnega veselja v nebesih.

2. *Zemeljsko življenje je čas zasluženja in priprava na večnost.* Ustvarjeni smo za nebesa, ne za ta svet; za večno in nele začasno srečo. A nebesko srečo si je treba zaslužiti! Čas zasluženja je tukajšnje življenje, in sicer do smrti. Ne pozabimo te resnice! Naše življenje bodi ne lahkomišelnost iz-

Prvi mučenci so bili v Gorkumu enajsteri frančiškani s svojim gvardianom Nikolajem. Tega so kalvinci mučili prvega. Z baklo so mu žgali obraz, jezik, ušesa. Pa so odnehal in zahtevali, naj on in deseteri zatajijo vero v sv. Rešnje Telo in odpovedo pokorščino papežu. Ker so vsi enajsteri ostali stanoviti, so kalvinci vse umorili.

Ali ne bo veliko svetih mučencev iz vrst vernih katoličanov, ki so jih umorili iz sovraštva do vere komunistični prenapetosti? Mučenci! V nebesih se že radujete. Preganjalci vam ne morejo nič!

življanje, temveč čas zasluženja in resna priprava na večnost! Živimo, molimo in delamo za sv. nebesa! Ravnajmo se po božji volji, ubogajmo nebeskega Učenika, poslušajmo njegov glas, spolnimo njegova povelja in sledimo njegovim besedam! Verujmo njegovim nasvetom in njegovim naukom! Pojdimo za Njim in bodimo z Njim! On nas ne bo zavedel. Hodimo radi k Zveličarju na obisk v cerkev!

3. *Zemlja je kraj dela, molitve in trpljenja, nebesa so pa dom večnega veselja in večne blaženosti.* Nismo tukaj za vedno, mi smo na potovanju. Mi smo popotniki in romarji. Priti moramo v nebesa. Samo ta so dom večnega veselja in večne blaženosti. In mi vsi si to želimo. Zatorej izrabimo koristni čas, živimo po veri, živimo pošteno, živimo krepko, posnemajmo Jezusa, Marijo in svetnike! Varujmo se grehov in grešnih strasti! Gojimo čednosti in bodimo popolni, popolni ljudje in popolni katoličani, popolni zlati v dobroti in krščanski ljubezni! Ljubimo močno Jezusa! Njemu priporočimo vse naše skrbi in njemu se prepustimo! On naj vodi in čuva barko našega življenja in naj nas privede do nebeskega plačila!

Iz življenja Cerkve

Večerne maše

Ugotovili so, da so v Belgiji večerne maše mnogo bolj obiskovane kakor jutranje. Polovica udeležencev večernih maš prejme tudi sveto obhajilo. To velja za navadne dneve v velikih mestih. Ugotovili so tudi, da tretjina vernikov sploh obiskuje večerne maše. Čas večernih maš je najbolj primeren, ko zapirajo ob zaključku tovarne, urade in trgovine.

Hrvatski škofje pri sv. očetu

V avdiencijah je sv. oče sprejel med drugimi tudi msgr. Dragutina Nežića, administratorja poreško-puljske škofije, ter msgr. Mateja Garkovića, administratorja zadrske nadškofije.

Na mednarodnem evharističnem kongresu v Münchenu

bo na Theresienwiese velik oltar, na katerem se bodo vršile velike slavnosti. Ta oltar bodo izdelali in postavili nemški, avstrijski, holandski in švicarski mladi delavci, člani rokodelskih organizacij Adolfa Kolpinga, očeta rokodelcev, ki bodo prostovoljno uporabili svoje letne počitnice za delo pri tem veličastnem oltarju. Potrebno bo delo tisoč rokodelcev, da bo oltar pravočasno izdelan in postavljen. Prav tako je napovedana med drugimi prireditvami tudi posebna dramska prireditev z versko vsebino, ki jo bodo izvajali indijski katoličani, ki se bodo tudi udeležili tega evharističnega slavlja v Münchenu.

Število katoličanov v Gani raste

Število vzgojnih katoliških zavodov v mladi republiki Gana v Afriki je, potem ko je vlada vrnila 210 katoliških šol cerkvenim upravam, doseglo 2 tisoč vzgojnih institucij. Katoliško prebivalstvo je v Gani v vednem naraščanju. V zadnjih desetih letih je število od 293.000 vernikov prišlo na 563.000. Lansko leto je bilo znanovanih 65.400 krstov, od katerih je 63% bilo odraslih.

Duhovniki v Dachauu

Ob 15-letnici rešitve iz nacističnega taborišča v Dachauu je devet duhovnikov opravilo svete maše za žrtve tega straš-

nega taborišča. Vsi ti duhovniki so danes v Nottinghamu v Angliji. Eden od njih, Marjan Kajewski, je veliko duševno trpel, saj so ga nalašč 27-krat peljali na kraj streljanja, a vselej samo za zabavo in v njegovo mučenje.

Sveti Erik, zavetnik Švedske

Sredi majnika je mesto Upsala, mesto slavne švedske univerze, praznovalo 800-letnico smrti patrona Švedske, svetega kralja Erika. Ob tej priliki so odprli posebno »skrinjo svetega Erika«, v kateri hranijo dragoceno krono, s katero je bil pokopan in so jo po nekaj stoletjih spet javno izpostavili. Po starem izročilu naj bi bil kralj Erik umorjen na praznik Vnebohoda leta 1160, ko je bil pri sveti maši. Po njegovi smrti se je njegovo češčenje hitro širilo po skandinavskih deželah, dokler ga niso proglasili za patrona Švedske.

Na Malti

Letos praznujemo 1900-letnico Pavlova prihoda na otok Malto in v Rim. Na otoku Malti bodo sredi julija velike slovesnosti zaključile slavje pod vodstvom papeškega legata kardinala Alojzija Müncha. Te slovesnosti se vrše že od januarja in se jih udeležujejo tudi številni tuji romarji. Kardinal legat Münch pa bo s seboj prinesel dragoceno relikvijo sv. Pavla, namreč verige, s katerimi je bil vkleen Pavel na poti v Rim, in se hranijo v baziliki svetega Pavla izven obzidja v Rimu. Te relikvije romajo sedaj po raznih rimskih župnijah, kjer se vršijo duhovne priprave na praznovanje pavlinskega leta v Rimu prihodno jesen.

Pomanjkljiva protiverska vzgoja

Sovjetska vlada se vedno pritožuje nad pomanjkljivo protiversko in brezbožno vzgojo. Zadnje čase se je ta borba še poostрила, kar sklepamo tudi iz tega, da je izdala poseben priročnik pod naslovom »Brezbožni tovariš«. Priročnik naj bi služil, kakor ga je priporočal moskovski radio, za pomoč v borbi proti verskim predsodkom in je namenjen, kakor je pisano v uvodu, predavateljem, aktivistom in vsem, ki so dolžni vršiti brezbožno propagando.

Iz zgodovine Sv. Višarij

V petek 24. junija, na praznik Srca Jezusovega in sv. Janeza Krstnika, so slovesno prenesli kip svetovišarske M.B. v njeno svetišče na gori in s tem začeli jubilejno leto te Marijine božje poti. Šest sto let je že namreč, odkar je pobožno ljudstvo začelo častiti Marijo na vrhu gore, ki nosi sedaj ime Sv. Višarje. Letošnja stoletnica bo zato priklicala romarje v večjem številu kot so prihajali prejšnja leta, posebno se zato, ker so preteklo leto napeljali na Višarje električno luč, letošnje zimo pa so odprli vzpenjača, ki te v manj kot 10 minutah nese na vrh brez truda in brez potu. Kako bo to dobrodošlo tistim, ki težko hodijo! Zato sem že slišal vesele romarje: »Mislim sem, da ne bom videl Višarij nikoli več, a zdaj, ko je vzpenjača, pa pojdem še.« Veliko bo zato letos takih romarjev, ki bodo poromali na Sv. Višarje, ker vozi vzpenjača. A gotovo bo veliko število tudi tistih, ki bodo še vedno romali po starem peš iz Zabnic ali iz kake druge vasi pod vzhodjem Višarij. Tem številnim romarjem in drugim, ki ljubijo Sv. Višarje, bomo letos skušali ustreči v našem listu s stalno »višarsko kroniko« in pa z odlomki iz svetovišarske zgodovine. Naj se na ta način še bolj pozivi v vseh nas ljubezen do te Marijine božje poti in do Marije same.

ZEMLJEPISNI POLOŽAJ

Eden glavnih prometnih vozlov v Alpah je Trbiž pod Sv. Višarjami. Tukaj se križajo štiri važne doline: po Soški dolini preko Predila prihaja cesta, ki gre nato na Koroško skozi Vrata in Kokavsko sedlo; od vzhoda sem pa preko doline Bele peči gre promet iz Savske doline v Kanalsko in nato dalje čez Pontebvo v Italijo. Prav tu ob stekanju teh važnih štirih poti s severa na jug in z vzhoda na zapad je tudi božja pot Sv. Višarje. Poleg tega imamo v Zabnicah razvodno črto med Jadranskim in Črnim morjem, med Tilmentom in Dravo. Tu se končno stikajo tri glavna plemena v Evropi: romansko, germansko in slovansko plemo, ki si vsa tri podajajo roko prav pod Sv. Višarjami. Če imamo pred očmi ta izredni zemljepisni položaj svetovišarske božje poti, moramo reči, da je edinstvena božja pot ne samo pri nas, temveč na svetu sploh. Prav tu na tem vznošju »prepihu« je pred 600 leti nastala Marijina božja pot. Njen nastanek je sicer zavrt v temo, ker ni pisanih virov. Zato nam govori ustno izročilo. Pravi pa takole:

ČUDODELNA PODOBA

Zabnicani so imeli že od nekdaj pravico, da pasejo ovce na višarski gori. Pasel jih je vaški pastir. Bil je leto 1360, ko neko soboto ni bilo ovč k večerni molži. Pastir teka po širnem gozdu ter išče in kliče svoje ovce, pa nikjer jih ne najde. Ves utrujen pride do vrha in tam najde svojo čredo. Pa glej čudo! Vse ovčice kleče okoli brinovnega grma ter se ne ganejo z mesta. Kaj je neki to, si misli osupli pastir, pristopi bliže in pogleda v grm. Sredi grma leži lesena podoba Matere božje z usmiljenim Jezusom na levi roki. Svet strah prešine pastirja. Ponižno poklekne in vzame sv. podobo v roke. Poln veselja jo poljubi in sklene svojo srečo razodeli domačemu župniku in mu podobo izročiti. Ko vstane in se napoti proti domu, jo ubere hipoma vsa čreda za njim ter ga spremlja v lepem redu do župnišča. Ta čudna procesija je privabila ljudi iz hiš, ki so se še bolj čudili, ko so slišali, kaj se je na gori zgodilo. Župnik vzame podobo ter vpraša farane, kdo bi jo bil na goro zanesel, toda nihče nič ne ve povedati. Zapre jo v omaro. Drugo jutro ovce ne dajo pokoja ter ne morejo dočakati, da bi se jim hlev odprl. Hitro leté zopet na goro do istega grma, pa tudi podoba Matere božje je sredi grma, kakor dan poprej. To se je enako še v tretjič zgodilo. Kaj je torej treba storiti? Župnik naznani celo zadevo svojemu škofu. To je bil patriarh v Oglelju, kamor je spadala takrat Kanalska dolina v duhovskih rečeh. Tudi podobo pošlje patriarhu in prosi za svet, kaj se naj ukrene.

Patriarh preišče natanko celo dogodbo, potem vzame podobo v roke in ukaže poslane: »Zidajte cerkev in postavite oltar ljubi Materi Mariji na istem mestu, kjer ste podobo našli!«

V spomin tega dogodka, da so ovce našle čudodelno podobo, ženejo še danes čredo, kadar pride prvč na višarsko pašo, trikrat okoli vrha. To naj bi bila nekaka zahvala ovčic, da se jim je čudodelna podoba najprej razodela.

Biseromašnik Anton Merkun

Pravijo, da se je starostna doba podaljšala. Tudi pri duhovnikih se opaža to: zlate maše — 50-letnica mašništva — se kar lepo vrstijo.

Toda 60-letnica mašništva — biserna maša — je pa že nekaj izrednega in redkega. Loči se cena zlata od srebra; še bolj nadkriljuje ceno zlata cena bisera. Tako je tudi biserna maša dragocena redkost.

In to bo obhajal čez nekaj dni — 16. julija — preč. g. Anton Merkun.

Naš biseromašnik je živa slika delavnega, za božjo čast vnetega slovenskega duhovnika, ki ne išče zase zakladov, ampak požrtvovalno prime za delo, kjer vidi, da je to koristno ali potrebno za duše, pa naj bo to na strogo verskem ali izobraževalnem ali zadržnem polju.

Ce ne omenjamo ožjega dušnopastirskega dela in cerkvenih organizacij, za kar se je z vso vnemo žrtvoval naš slavljenec, poudarimo na kratko njegovo delo — na drugih poljih:

Začnimo pri stavbah. Sezidal je eno cerkev, devet cerkva pa in tri kapele je prenovil. Poleg tega je zgradil še osemindvajset novih stavb, deset starih je pa predelal.

Te stavbe so služile za prosvetne domove, za okrevališča in za zadržge. Okrevališča so bila za bolnike, za bolne diake, za pohabljen mladino, za slepce, za bolne usmiljenke.

Zadržeg je ustanovil in skrbno vodil trindvajset; največ so bile živinorejske, mlekarke in strojne in štiri hranilnice. Pa je imel tudi zadržgo za cerkvene potreščine (plašče itd.). Ustanovil je tovarno za pletenine, za testenine, za marmelado. Tudi otrok ni pozabil. Priklical je v življenje tovarno za izdelovanje otroških igrač.

Ustanovil je Misijonišče v Grobljah in

tam tudi Misijonsko tiskarno; v Dravljah pri Ljubljani pa Knobleharjev zavod za misijonski naraščaj.

Ustanovil je Cirilmetodijsko gibanje, katerega namen je, delati za zedinjenje kristjanov v eni Cerkvi. To, kar sedaj sveti oče Janez XXIII. tako priporoča.

S prelantom Janezom Kalanom je po prvi svetovni vojni živahno deloval v Odboru za verski in moralni preporod. Enako se je borbeno udeleževal v protialkoholnem gibanju, sam abstinent.

Med drugo svetovno vojno je s poslanecem pok. Škuljem ustanovil za begunce, ki so pribežali pred Nemci v Ljubljano, Kmečko pisarno. Koliko je bilo dela, da sta jim preskrbovala živež, obleko in posredovala zanje. Pisarna je prirejala kmetijske in gospodinjke tečaje.

Veliko je napravil in še dela v Ameriki za slovenske begunce; marsikateri se je rešil taborišča po njegovem posredovanju.

Spisal je 27 knjig; napisal mnogo članov v dnevne časopise in mesečnike. Še sedaj dobite njegov prispevek v tem in drugem časniku zamejskih Slovencev po širnem svetu. Založil je zadnji čas za slovenske višje srednje šole tri veroučne knjige, od katerih je prav zdaj tiskana Fundamentalska, ki bo tudi služila slovenskim izobražencem, posebno tistim, ki niso imeli prilike za sistematični pouk za časa srednješolskih študij. »Rad bi koristil svojemu narodu, potrebuje veroučnih knjig,« je pisal.

Vse življenje se je zanimal za tuje jezike (sedemindvajset!) Proučeval je velike slovenske jezikoslovce. Sestavil je rokopis, v katerem je ugotovil za okoli dva tisoč krajevnih imen na neslovenskem ozemlju bivše Avstro-Ogrske, da so slovenskega izvora.

Tu so naštetja nekatera, ne vsa, udelež-

stovanja neumorno delavnega in iniciativnega biseromašnika.

Ko je hribolazec preplezal hribe in gore v Alpah, se razveseli, če se ozira na sklenjeno vrsto nižjih in višjih vrhov. Povsod se je trudil; vsi vrhovi, vse stopinje so pile njegov pot in njegovo kri včasih, ko je padel na trde skale... Kjer je Zlatorogova kri kanila na skale, je zacvetela zlata roža... Če gospod biseromašnik gleda na vrhove, višje in manjše, svojega naporega delovanja, se pač mora radovati. Spominja se pač tudi naporov, marsikaterikrat je zbolel trn v srce... Koliko srčne krvi je bilo treba. Pa če so cvetele zlato rože zlatorogove le v pravljici, so pa zlata dela biseromašnika resnična, zapisana so v zlati knjigi božje Vsevednosti.

Čeprav je vojna vihra eno ali drugo biseromašnikovo delo uničila, bodo v Zlati božji knjigi ostala. Naj mu jih Vsemogočni bogato poplača!

Biseromašnik je bil rojen 4. julija 1879 v kmečki hiši na Igu pri Ljubljani. Sedaj živi v Clevelandu, ZDA.

IZ ŽIVLJENJA NAŠIH LJUDI

Novi monsignor

Sv. oče je imenoval za monsignorja dr. Janeza Vodopivca, profesorja na univerzi Propaganda Fide v Rimu in priznanega učenjaka. Novi monsignor je nečak biv-

Prvi z leve na desno je novi monsignor dr. Vodopivec

šega tolminskega dekana Vodopivca. Na Primorskem je znan tudi zato, ker je že parkrat imel duhovne vaje za dekleta in za duhovnike. — Novemu monsignorju naše iskrene čestitke!

V Melbourneu

V Avstraliji so slovenski izseljenci obhajali veliko noč prav po krščansko. Pater Bazilij je imel veliko dela v cerkvi s spovedovanjem. Pri sv. maši v veliki cerkvi sv. Frančiška prav sredi mesta pa so peli lepe naše velikonočne pesmi izmenoma zbor in verniki. »Bilo je ubrano kot le kaj,« pišejo avstralske Misli. Tamkajšnji Slovenci pripravljajo tudi novo bandero s podobo svetogorske M. B. Eno s podobo brezjanske Marije imajo že, sedaj bodo dobili še eno s svetogorsko Marijo. — Lepo, da naši rojaki ne pozabijo na to, kar so doma dragocenega pustili.

Zdravila zastoj

Zdravnik dr. M. Colja, ki se je izselil v Avstralijo in sedaj tam opravlja svoj poklic, je napisal v Mislih zanimiv članek o farmacijah in farmacevtilah v Avstraliji. V tem članku zvemo med drugim, da dobijo nekatera zdravila vsi avstralski državljani zastoj. Med temi zdravili so zlasti antibiotiki: terramycin, chloromycin itd., pa tudi druga, včasih precej draga. Ne glede na to ali si bogat ali ubog, zavarovan ali nezavarovan, taka zdravila dobiš zastoj, ker jih plača država. Da bi bilo tudi pri nas tako!

Nova cesta med Rožno dolino in Šempetrom

Kdor zahaja s propustnico v Jugoslavijo, ve, da je ena najgrših cest tista, ki od bloka pri Rdeči hiši pelje v Šempeter. Kdor se je kdaj po njej vozil, si je vsakikrat želel, da bi bila lepša. Sedaj so jugoslovanske oblasti sklenile, da povežejo mejni prehod pri Rdeči hiši s Šempetrom z novo cesto, ki bo bolj položna in širša kot sedanja. — Govorili so tudi, da bi speljali žičnico na Sv. goro ali na Skalnico, kot pravijo sedaj sv. Gori. Verjetno se bo tudi to zgodilo prei ali slej.

Bankovci po 50 din ne bodo veljali

Upravni odbor Narodne banke je sklenil zamenjati bankovce po 50 din, označene z datumom 1. maj 1946. Narodna banka bo od 1. julija do 30. septembra 1960 vzela te bankovce iz obtoka. S 1. oktobrom 1960 bo prenehala njihova veljavnost. V nadaljnjih treh mesecih do vstetega 31. decembra 1960 bo Narodna banka naknadno zamenjavala te bankovce.

Nekaj zanimivosti Münchena

Ker pojde letos za evharistični kongres precej Slovencev v München, naštejemo nekatere znamenitosti za tiste, ki bodo imeli čas in priložnost, da si lahko nekaj ogledajo.

Glavni kolodvor (Hauptbahnhof), ki je bil v zadnji vojni porušen, bo kmalu polnoma dovršen. In sicer monumentalno poslopje kot n. pr. Milan, je pa večji in odgovarja praktičnim in modernim zahtevam potujočega občinstva. Na kolodvoru je cerkev (Katholische Kirche), v kateri se ob nedeljah in praznikih zjutraj in zvečer opravljajo sv. maše; pošta (Postamt) za vse vrste poslovanja, je neprenehoma odprta; menjalnica (Wechselstube), kjer se lahko menja denar vseh držav, posredovalnica za prenočišča (Zimmervermittlungsbureau), da se lahko kar na postaji poskrbi za sobo ali posteljo. Da se med čakanjem človek ne dolgočasi, je tudi velik kino (Aktualitäten Kino), kjer se za 65 pfennigov lahko sedi ure in ure, posebno v nočnem času; potovalni urad (Reiseamt), knjigarna (Buchhandlung), cvetličarna (Blumenhandlung), drogerija, mlečarna (Milchstube), trgovina jedil (Lebensmittelhandlung), trgovina perila (Wäsche), restavracije (Restaurant), ki imajo tudi enega kuharja Italijana itd.

Kakalnice (razen za matere z dojenčki) dozdaj še ni; treba je čakati v restavraciji ali v kinu.

Od kolodvora odhaja tudi največje številno tramvajev v vsako smer.

Kongresni prostor se nahaja na Theisenwiese (Wiese = travnik), ne daleč od glavnega kolodvora. Izstopiš na desni strani in greš po Bayerstrasse nekoliko nazaj in potem na levo po Greistrasse, mimo cerkve sv. Pavla na Wiese. Na tem prostoru bo pripravljenih 750.000 sedežev in ravnateljstvo stojišč ter prostor za parkiranje 35.000 avtomobilov. V ozadju na nasipju je »Bavaria«, velik bronast kip, ki ima znotraj 126 stopnic; samo

Zakonski osnutek za slovenske šole

Kot so poročali časopisi, je vlada zadnji seji odobrila zakonski osnutek za slovenske šole na Tržaškem in v Goriškem. Glede osnutka do sedaj še nismo znali, kakšne vsebine je. Vsekakor se ne tiče šol v Slov. Benečiji, čeprav tudi tam bivajo Slovenci.

Glede po vladi odobrenega šol. zakona je znano, da se slovenska manjšina v Italiji bori zanj že 13 let, od 1947. Ko smo veseli, da se je zadeva v Rimu premaknila z mrtve točke, smo tudi razkrbljeni glede določil novega šolskega zakona za našo manjšino. Bo ugoden za nas, tako da bo zaščiten slovensko šolo in ji dal novega razmaha?

ZASEDANJE MESANE KOMISIJE V BEOGRADU

V ponedeljek se je v Beogradu začelo zasedanje mesane jugoslovansko-italijanske komisije za izvajanje londonskega sporazuma. To zasedanje bi se moralo vršiti že prej, a zaradi nedavne krize ital. vlade so ga odnesli na sedaj. Na dnevnem redu so razna vprašanja, zlasti še šolsko. Morda je ravno zato rimska vlada pohitela z odobritvijo osnutka za slov. šole na Tržaškem in Goriškem, da bi njen zakonik zopet ne prišel na zasedanje s praznimi rokami.

v glavi, odkoder je lep razgled po vsem prostoru, lahko stoji 6 oseb. Za kipom je »Ruhmeshalle« (dvorana slave) z 48 dorijskimi stebri in 80 velikimi doprsmi kipi zaslužnih Bavarcov.

Ker ne bo mogoče, da bi vsi dobili prostor na Wiese, se bo spored prenašal po televiziji v mesto, v razne velike dvorane in druge tudi odprte prostore.

Stolnica (Frauenkirche) Cerkev naše ljube Gospe, je najstarejša in največja cerkev Münchena. Sežidana je bila pred 500 leti ter večkrat prenovljena, posebno po zadnji vojni, ko se je podrli streha, strop in vsi oboki. Ima 3 ladje, 99 m je dolga, 36 m široka, z dvema zvonikoma po 99 m visokima, odkoder je lep razgled po mestu. V podzemeljski kripti je 46 grobnic nadškofov in knezov.

Botanični vrt (Botanischer Garten) v Nymphenburgu je najlepši rastlinski vrt Nemčije. Ima posebne oddelke za gozdne, močvirne, poljske, hranilne in druge rastline; samo gorskih rastlin, za katere so ustvarili majhno hribovje, je nad 2000 vrst. V velikih steklenih, vlažno toplih prostorih je pa vse eksotično rastlinstvo, n. pr. kava, čaj, cimet, banane, dateljni in podobno. Dvorana palm (Palmenhaus) ima velike in lepe palme, ki so dosegle že streho. Najlepše in najbolj zanimivo je pa eksotično cvetje vseh barv in oblik,

Med nove slovenske knjige, ki so ali še bodo letos izšle, se bo te dni uvrstilo povsem svojsko delo: *VODNIK PO RIMU*, ki ga bo izdala mednarodna založba Alma Mater v Rimu.

Moderni čas je odprl meje in zbližal razdalje. Tako je vedno več Slovencev, ki obiskujejo središče krščanstva in sedež vidnega poveljarja katoliške Cerkve, si ogledujejo kulturne spomenike in proučujejo razvoj svetovne zgodovine in umetnosti, ki je pustil povsod v Rimu svoje sledove.

Veliki narodi so zato že davno izdali posebne vodnike za ogled mesta Rima. Slovenci ga bomo dobili te dni. S tem bo izpolnjena vrzel, ki so jo doslej zelo občutili vsi slovenski obiskovalci Rima.

Knjiga je napisana v obliki prijetnega kramljanja, ki vodi obiskovalca po vseh največjih znamenitostih Rima in okolice; je kakor dober, vdan spremljevalec, ki nas spremlja povsod po labirintu mestnih cest, muzejev, obeliskov, bazilik, forumov, vodometov, trgov in katakomb, v prijetno rimsko okolico, kjer se oddahnemo od prestanega napora.

V knjigi ne manjka lepih slik, podrobnega prikaza znamenitosti, koristnih nasvetov s potrebnimi podatki o času in vstopnini za razne muzeje in druge znamenitosti in zemljevida.

Posebej opozarjamo na slovensko prilogo z vsemi potrebnimi podatki za bližnje olimpijske igre, ki se bodo čez dober mesec pričele v Rimu.

Tako bo knjiga, ki bo žepnega formata in bo vsebovala nad 200 strani v lepi, moderni vezavi, vsem slovenskim obiskovalcem Rima izredno koristen pripomoček, ostalim pa prijeten spomin na njihovo bivanje v Rimu.

Zato smo nadvse hvaležni mednarodni založbi Alma Mater v Rimu, ki bo izdala to knjigo.

V mesecu juliju bo *VODNIK PO RIMU*

Bavaria mit Ruhmeshalle: Bavarska s stebriščem slave. To je eden najpomembnejših spomenikov v Münchenu. Spredaj stoječi kip predstavlja Bavarsko. Kip je 20 m visok in iz bron. Njegovo velikost si lahko predstavljamo, če pomislimo, da ima samo v glavi prostora za šest oseb. Stebrišče zadaj je velika dvorana, kjer je 80 velikih kipov za Bavarsko in Nemčijo zaslužnih mož

posebno med vodnimi rožami slovi »Victoria Regia« z velikanskimi ponvi podobnimi listi, ki imajo v premeru od 1-2 m. Ne manjka tam krompir, fižol, grah in drugo, kakor tudi plevel in celo gredice štiripere detelje. Najlepši pogled je pa na razne geometrične skupine rož, posebno kadar je vse v cvetju.

R.L.

je filozofirati, obravnavati življenjske probleme ne z dogodki, marveč z besedami. Čisto preproste zgodbe zna Bergman prikazati kot velik problem zase, v najmanjši dogodki se zna poglobiti z nenavadno tenkočutnostjo. Zato ni noben njegov film lahko razumljiv; njegovi filmi niso zgodbe, temveč globoka razpravljanja o življenjskih problemih. Njegova dela skoro nikdar ne dosežejo velikega trgovskega uspeha, kajti širšemu občinstvu ostanejo tako rekoč tuja in nerazumljiva. Toda Bergman ni samo velik dramatik: v njem je nenavadno razvit čut za lepoto. In ta čut se razodeva v dialogih, kakor tudi v zelo lepih prizorih. Odlično zna voditi igralce, ki pod njegovo izvežbano roko ustvarjajo dovršene like mučenih in trpečih ljudi.

Tudi tokrat nas torej Bergman ni razočaral. Kdor želi gledati nekaj več kot navadne brezpomembne filme, bo prav gotovo v tem njegovem zadnjem filmu našel velik užitek in mu bo ta, kot tudi vsi prejšnji, dal povod za razmišljanje in debato.

Film je zaradi nesprijemljive prostosti v odnosih med moškimi in žensko nepriporočljiv (sconsigliabile).

Mira

Nova slovenska knjiga

Ženske v pričakovanju (Donne in attesa)

Zadnje čase nam švedski režiser Ingmar Bergman zelo pogosto nudi svoje filme. Tako smo imeli priliko videti zadnje njegovo delo »Ženske v pričakovanju«. Kot vedno, se je Bergman tudi v tem filmu poglobil v problem, kot je njemu lastno. Tokrat se je vživel v ženski svet, prikazal je žensko dušo. Podaja nam pet zgodb, različnih med seboj po vsebini, a v jedru enakih: žene, ki ne najdejo razumevanja v moških, ne najdejo tistega, kar zama pričujejo. Končno se nekako vdajo v svojo usodo in sprejmejo dogodke, kakršni so. S tega vidika bi lahko smatrali Bergmanovo gledanje na življenje precej pesimistično. Mar je res tako, da ne more biti nikjer med zakonoma globokega razumevanja in spoznavanja? Ta film nam to poudarja. Samo ena zgodba je malo bolj optimistična; toda na koncu vemo, da bosta tudi ta dva mlada človeka nekega dne prišla v stik z resničnostjo in se bosta srečala z nepričakovanimi težavami in ovirami, čeprav sta danes vedra in brezskrbna.

V tem filmu, bolj kot v kateremkoli drugem Bergmanovem, nahajamo severnjako pojmovanje življenja, kar je za nas precej nerazumljivo: nekakšno prostost v vseh odnosih med moškimi in žensko. In prikazano je vse kot nekaj čisto naravnega in normalnega.

Kot vedno, je švedski režiser velik mojster v dialogih. Njegovo največje veselje

toča pridigati že ne sme več, ker to v državi, ki si lasti izključno pravico vzgoje med narodom, nikakor ni potrebno. Prav tako je bilo izrecno prepovedano, kot sem že enkrat omenil, da bi poučevali v katekizmu one, ki niso še dopolnili 18. leta.

Tudi dela usmiljenja niso bila dovoljena. Čemu neki? V državi, kot je sovjetska, kjer je raj že na zemlji, je vendar nemogoče, da bi kje živeli reveži. In pa, če so, tudi tem pomaga država, ki je največja dobrotnica naroda.

DROBNE NOVICE

Uspeh slovenske tiskarne v Argentini

Obracun uspeha slovenske tiskarne je bil 5. občni zbor »Slovenske tiskovne družbe«. Ta delniška družba je solastnica argentinskega tiskarskega podjetja »Talleres Graficos Federico Grote« in je minulo poslovno leto zaključila s 55 odstotki dobička, ki je bil razdeljen med delničarje. Kljub visokemu dobičku pa je družba naklonila znatne podpore svojim najmočnejšim odjemalcem, to je Katoliškim misijonom in Slovenski kulturni akciji. Družba ima namreč v svojih pravilih določbo, da »tiska in podpira publikacije znanstvene, verske, leposlovne in splošno kulturne vsebine, temelječe na krščanskih moralnih in etičnih načelih«. Pred kratkim je nabavila nov tiskarski stroj ter povečala svoj delniški kapital. Nove delnice so v celoti prevzeli stari delničarji. »Po petih letih delovanja se je upravni odbor deloma spremenil. Dosedanji predsednik g. Ladislav Lenček, ustanovitelj tega morda najbolj uspešnega slovenskega

podjetja v Argentini, je prevzel mesto predsednika, tajnik g. Zorko Simčič pa je odstopil.« poroča list »Zedinjena Slovenija«. Novi odbor sestavljajo še: predsednik Rudi Drnovšek, blaginjak Nace Glinšek in tajnik Jože Rezelj.

Olajšali bodo kazen jetnikom

Ministrski svet je sklenil olajšati življenje jetnikom po kaznilnicah. V ta namen so določili: 1) da bodo jetniki imeli vsak dan dve uri sprehoda in ne eno kot do zdaj; 2) da ne bodo več nosili značilne progaste obleke; 3) da jih ne bodo več na kratko strigli; 4) vsi bodo opravljali kako delo.

S temi reformami bo življenje po kaznilnicah znatno olajšano.

Od pastorejv do duhovnikov

Pet protestantskih pastorejv je prestopilo v katoliško Cerkev in sprejelo mašniško posvečenje v baziliki San Giovanni in Laterano v Rimu po skrbni pripravi v zavodu Beda. Ti so: 46-letni Richard Johnson, 43-letni Philippe Carpentier, 40-letni Alan Wilcox, 38-letni James Douglas in Kenneth Dain. V Veliki Britaniji se bodo vrnili v juniju po končanih študijah.

Radio Trst A

Teden: od 3. do 9. julija 1960

Nedelja: 9.30 Slovenske narodne pesmi. — 10.00 Prenos maše iz stolnice sv. Justa. — 12.00 Vera in naš čas. — 15.40 Vokalni tercet »Metuljček«. — 18.30 Slovenske zborovske pesmi. — 21.00 Pesniki in njih stvaritve. — 22.10 Mozart: Kvariet v G-duru K. 80.

Ponedeljek: 18.00 Oddaja za najmlajše: »Dimnikar in sreča«, pravljica; igrajo člani RO. — 20.00 Športna tribuna. — 20.30 G. Puccini: »Tosca«, opera v treh dej.

Torek: 18.00 Radijska univerza. — 18.10 Hindemith: Tretja sonata za klavir. — 18.30 Slovenski folklorni ansambel. — 19.00 Šola in vzgoja - Ivan Theuerschuh: »Pomen telesnega in duševnega oddiha za mladega človeka«. — 19.20 Iz Mozartovih in Beethovnovih del. — 21.15 Umetnost in življenje. — 22.15 Simfonični koncert orkestra Slovenske filharmonije.

Sreda: 18.00 Z začarani police. — 18.10 Schubert: Sonatina, op. 137, št. 3 v G. — 18.25 Dalmatinske narodne pesmi. — 19.00 Zdravstvena oddaja. — 21.00 »Učeneec Zlahtnosti«, komedija v treh delih; igrajo člani SG v Trstu.

Četrtek: 18.00 Radijska univerza: Razvoj Evrope - I. del: Srednji vek. — 18.10 Albert Roussel: Pajkova pojedina. — 18.30 Slovenski oktet. — 19.00 Širimo obzorja: Odkrili smo prvine. — 21.15 V spomin Frederica Chopina - I. oddaja. — 22.00 Iz sodobne književnosti - Leopold Suhadolčan: »Človek na zidu«.

Petek: 18.00 Vloga propagande v zgodovini človeštva. — 21.00 Umetnost in prireditve v Trstu. — 22.15 Koncert harfistke Pavle Petrič-Uršičeve.

Sobota: 15.00 Koncert operne glasbe. — 16.00 Dante Alighieri: Božanska komedija - Vice. 18.00 Gospodarski in socialni dvig italijanskega Juga. — 18.10 Britten: Simple symphonie. — 18.40 Nastop gojencev Tržaške Glasbene Maticе. — 19.00 Pisani balončki. — 20.40 Zbor »Ljubljanski zvon«. — 21.00 »Novi skopuhi«, radijska drama; igrajo člani RO. — 22.15 Haydn: Simfonija št. 100 v G-duru, imenovana »Vojaška simfonija«.

časopis, in take so nas potem zopet fotografirali. Ko je bila vsa ta komedija pri kraju, so mene še posebej prosili, naj v italijansčini napišem članek za njihov časopis, in sicer o naših vtisih ob prihodu rdeče armade v Odeso. Članek sem seveda moral podpisati, a prilagodil sem ga tako, da ni bil v spitno ne rdečim in ne njihovim idejnimi nasprotnikom.

Vmešavanja

Stanovali smo v starem župnišču, ki je stalo poleg francoske cerkve. Župnišče je bilo med boji zelo poškodovano. Če smo hoteli iti stanovat vanj, smo ga morali sami za silo popraviti.

Ob prihodu rdečih sva s p. Nikolajem stanovala v dveh malih sobicah v prvem nadstropju. V začetku sva imela tam tudi čisto majhno kuhinjo, toda pozneje sva si kuhinjo uredila v prtiličju. Oskrbovali pa sta jo dve ženi; ena Francozinja in ena Rusinja. P. Nikolaj sam je bil za inženirja, za mehanika, za mizarja ali pa za zidarja, ki je pač naneslo. Toda kmalu sva spreviedela, da je najino delo bolj v korist državi kot pa v korist cerkvi. Sicer pa nama država ni bila prav nič hvaležna za to delo, nasprotno, še sitnosti nama je povzročala. (Se nadaljuje)

Vohun iz Vatikana 9

Ro spisu o. Petra Leonija
prip. Mariza Perat

Tudi nekateri moji sodelavci so bili povabljeni v to družbo. Bilo je težko in nevarno odreči se takemu vabilu. Zato mi je eden teh nekoč dejal: »Pater, previdni bodite, ko govorite z mano ali pa v prisotnosti drugih, kajti jaz moram poročati o vaših besedah in dejanjih policiji.« Tako sem tudi jaz spoznal, da ruski pregovor: »Kjer se trije pogovarjajo med seboj, je eden izmed njih prav gotovo vohun«, je ni popolnoma brez podlage. Ruski narod nadalje pravi, da se boljše vohom vedno zelo mudi, da pridejo v peklo. In res sem takoj v začetku videl, kako so voditelji mrzlično delali, da bi zase in za svojo stranko pripravili čim boljše in čim boljše prostore. Ni bilo pa tako, ko je šlo za ljudstvo. Spominjam se dobro, da je Odesa, takoj zatem ko so jo zasedli rdeči, in to je bilo 10. aprila, bila čisto polje brez vode. Če si hotel priti do vode, si moral hoditi ure in ure daleč in izgubiti pol dneva samo za to. Isto je bilo z elektriko. Čeprav je zaradi tega

trpejo vse mesto, se luč ni prikazala v Odesi do pozne zime in še takrat je niso dobili privatniki, ampak samo uradi. Za božične praznike sem s trudom toliko dosegel, da so nam v cerkvi dali luč; toda preteklo je deset dni in luč je znova izginila.

Medtem ko je Odesa pod romunsko vlado imela vsega v izobilju in poceni, je zdaj naenkrat vse postalo silno drago; nekaterih stvari pa sploh ni bilo mogoče dobiti. Tako si lahko večkrat slišal, kako so ljudje na tiho šepetali: »Pod tujo vlado smo vseeno dosti bolje živeli kakor pa sedaj pod našimi.«

Poleg tega so se vrstile aretacije za aretacijo. Bilo je dovolj, da je kdo izustil neprevdno besedo, pa je že bil ujet. Neka stara ukrajinska ženica je ob pogledu na ruske vojake, ki so prišli v njeno izbo, sočutno dejala: »Ubogi otroci! Ko so sem prihajali Nemci, so najprej prosili za vodo, da so si lahko umili roke; ko pa pridejo naši, vprašajo najprej za kos kruha.« Ker so te besede prišle na uho policiji, je žena bila aretirana in obsojena, češ da je s temi besedami hvaležila sovražnika in jemala ugled sovjetski vojski.

Nadloge in skrbi

Ko sva se s p. Nikolajem nekaj dni po zasedbi predstavila oblastem, so naju še kar prijazno sprejeli.

In ko sva jih vprašala, kako naj se mi dva tuja vedeva v Odesi, so nama rekli: »Vidva kar nadaljujta s svojim verskim delom, kajti pri nas so vsi verski obredi dovoljeni. Cerkve delujejo tudi pri nas. Samo nekaj morata napraviti, pisati morata predsedniku združenih sovjetskih republik tovarišu Kalininu, naj vama da rusko državljanstvo ali pa vsaj dovoljenje za začasno bivanje v Sovjetski zvezi. Razume se, da morata poleg tega obnoviti tudi potni list.«

Zahvalila sva se prijaznim uradnikom in se vrgla na delo apostolata med ljudstvom.

Toda kmalu se je stvar čisto spremenila. Takoj sva se namreč zavedla in ugotovila, da so vse lepe besede, ki sva jih slišala, držale samo na papirju, nikakor pa ne v resnici.

Poleg tega je čudno tudi to, da imajo Sovjeti o apostolatu čisto drugačno sliko, kot bi jo morali imeti. Predvsem so vedno mislili, da se duhovnik ne sme ganiti iz zakristije in iz cerkve. Lahko mašuje,

toča pridigati že ne sme več, ker to v državi, ki si lasti izključno pravico vzgoje med narodom, nikakor ni potrebno. Prav tako je bilo izrecno prepovedano, kot sem že enkrat omenil, da bi poučevali v katekizmu one, ki niso še dopolnili 18. leta.

Tudi dela usmiljenja niso bila dovoljena. Čemu neki? V državi, kot je sovjetska, kjer je raj že na zemlji, je vendar nemogoče, da bi kje živeli reveži. In pa, če so, tudi tem pomaga država, ki je največja dobrotnica naroda.

Srečanje s časnikarji

Srečanje s časnikarji je bilo dovolj pri srčno, čeprav smo se upravičeno bali, da nimamo opraviti s praviimi časnikarji, ampak z agenti tajne policije. Sicer pa nam je tovariš Španov kar se da prepričevalno zatrjeval, da so to res časnikarji, ki delajo pri časopisu »Komsomolskaja Pravda«. No, na vsak način so ti časnikarji kazali do nas zelo veliko razumevanja. Povpraševali so nas vse mogoče stvari in nas prosili, naj se vendar damo fotografirati. In tako so nas slikali v cerkvi, obblečene v pluvial, kot da pravkar blagoslovljamo množico, nato smo šli na dom, kjer smo morali vzeti v roke sovjetski

Tito pred goriškim sodiščem

Pretekli petek se je zgodilo, kar se le redko kdaj zgodi. Pred goriškim sodiščem se je vršila razprava, v kateri je neki italijanski državljani tožil jugoslovanskega predsednika Tita za plačilo civilne škode, Tita je pa zagovarjal odvetnik dr. Sfiligoj. Zadeva je naslednja:

Lansko leto je letoval pri sorodnikih v Dornberku deček Guido Daco iz Gorice. Po nesreči je dečka brcnil konj, ki ga je vodil jugoslovanski vojak Rodojko Pantelič. Deček je na poškodbah umrl. Vojska je jugoslovansko sodišče spoznalo za krivega in ga obsodilo na 4 mesece zapora. Civilna stranka je pa vložila v Italiji tožbo za povračilo civilnih stroškov zato, ker je deček umrl v Gorici v bolnišnici, kamor so ga prepeljali. Ker je dejanje zagrešil član jugoslovanske armade, je stranka tožila predsednika Tita kot vrhovnega predstavnika države. Obravnava v Gorici je bila precej živahna tudi zato, ker je civilno stranko zagovarjal odvetnik Pedroni, znan po svojih šovinističnih izpadih proti Slovincem. Zagovornik Pedroni je po pisanju listov grdo napadel jugoslovansko državo, kar pa ni bilo potrebno, ker nerodnosti se lahko zgodijo v vsaki armadi. Odvetnik Sfiligoj, ki je bil uradno postavljen za branilca tožene stranke, je pravilno prikazal, da je bila tožba napačno naslovljena, kajti ne predsednik Tito, temveč državno pravobranilstvo odgovarja za člane armade.

Tragična smrt goriškega mladega

Pretekli teden se je v četrtek ponoči smrtno ponesrečil 20-letni Peter Rolich,

sin znane goriške slovenske družine, ki ima trgovino z blagom na Korzu. V družbi z dvema prijateljskima se je pozno ponoči vračal iz Lignana z avtomobilom. Na cesti pri Villesse v Furlaniji je iz neznanega vzroka zašel s ceste, zbil dva obcestna kamna ter zadel v cementni nasip, ki je še iz prve svetovne vojne. Avto se je pri tem prebrnil. Peter Rolich, ki je vozil avto, je bil na mestu mrtve, ostala dva sta bila težko ranjena. Mrtvega Rolicha so prepeljali v Gorico ter ga pokopali v petek 24. junija.

Težko prizadeti družini naše sožalje.

Razstava psov

Iz sicer mirnega občinskega parka je bilo v nedeljo cel dan slišati zelo hudo pasje lajanje. Nič čudnega, saj je bil tam pravi pasji semenj. Županstvo je namreč priredilo mednarodno razstavo psov, na katero so pripeljali 220 živali 16 različnih pasem. Ljubitelji psov so imeli kaj občudovati.

Sovodnje

Začeli so asfaltirati cesto skozi Gabrje. Podjetje je z buldožerjem razširilo in uredilo cestišče, omililo nekatere ovinkne, nakar bodo cesto pokrili s plastjo asfalta. Tudi v Sovodnjah samih imamo delavce na cesti. Urejujejo obcestna jarka, da ju pokrijejo. Tudi trg pred cerkvijo in županstvom bodo preuredili. Tako bo naša vas imela dostojno cesto in tudi lep trg. Obojega smo bili potrebni. — Tudi obrežje Soče utrjujejo z nasipom, da ne bo več ob povodnjih trgala zemlje kmetom.

DOBERDOBSKA IGRALSKA SKUPINA

PRIREDI

V DOBERDOBU V NEDELJO 3. JULIJA 1960 OB 20.30
PRETRESLJIVO DRAMO V PETIH DEJANJIH F. M. FRISA

KRI ZA KRI

ALI LJUDMILA

ZANIMIVA IGRA BO NA JELENOVEM DVORIŠČU (GORISKA ULICA 1)
V SLUČAJU DEŽJA BO PRIREDITEV V PONEDELJEK. — VABLJENI!

Samostojne liste demokratičnih Slovencev pri prihodnjih občinskih volitvah

Slovenska demokratska zveza in Slovenska katoliška skupnost bosta pri jesenskih upravnih volitvah, ki bodo v podeželskih občinah tržaškega ozemlja, postavili samostojno listo, kakor je to bilo vedno doslej.

Bolniki v Lurdu

Na praznik sv. Petra je v jutranjih urah odšel proti Lurdu »vijolični vlak«, ki je odpeljal s sabo tržaške in goriške lurske romarje-bolnike. Ti se v Padovi združijo z ostalimi romarji iz Treh Benečij, da nato skupno odrinejo proti Lurdu. Povratek iz Lurda je predviden za dne 6. julija zvečer. Iz Trsta spremljata bolnike dva duhovnika, en zdravnik, 23 bolniških sester ter 13 nosačev. Iz Gorice pa je šel z bolniki en duhovnik. Skupaj z bolniki je šel v Lurd tudi vlak zdravih.

Ali se bo Arrigoni izselila iz Trsta?

Precej odmeva je našla v tržaški javnosti vest, da bo tržaška Arrigoni prenesla svoj sedež iz Trsta v Florenco. Arrigoni je znana tržka za izdelovanje ribjih konzerv in podobnega. Do sedaj je bila tesno povezana s tržaškim mestom. Njen odhod bi bil ne samo gospodarski, temveč tudi moralni udarec za Trst. Vodstvo tržke ni do sedaj vesti preklinalo.

Šolski uspehi

Na Nizji trgovski strokovni šoli s slovenskim učnim jezikom v Trstu so v poletnem roku tega šolskega leta z uspehom opravili nižji tečajni izpit sledeči kandidati:

Bellich Renato, Eranceschi Valentino, Rodizza Pavel, Svara Slavko, Coretti Nevja, Cettul Renata, Cok Ada, Cossutta Nadja, Furlan Nadja, Malalan Savica, Pasarič Nataša, Pecnik Petrica, Sancin Stana, Kukanja Sergij (privatist). — Poprav-

ne izpite ima 7 kandidatov; odklonjena sta bila dva kandidata.

Od učencev, ki so obiskovali III. oddeljeni razred tega zavoda na Proseku so opravili z uspehom isti izpit:

Bukavec Majda, Praselj Vojka Marija, Reggente Ana, Ukmar Vesna. — Popravne izpite imajo 4 dijaki; odklonjeni so bili 3 dijaki.

Zaključek otroških vrtcev

V soboto so zaključili z delom tudi otroški vrtci, ki jih obiskujejo otroci od 3. do 6. leta starosti. Vrtci na Tržaškem so v oskrbi dveh ustanov: tisti na deželi so pod ustanovo OAI (Opera Asili Infantili), tisti v mestu pa so pod mestno občinsko upravo. Na Tržaškem so bili v preteklem letu otroški vrtci pod ustanovo OAI v naslednjih vaseh: v Barkovljah, Bazovici, Boljuncu, Borštu, pri Domju, v Dolini, Gropadi, Lonjerju, na Opčinah, na Proseku, na Repentabru, v Ricmanjih, pri Sv. Ani, pri Sv. Jakobu, V Sv. Križu, v Skednju in v Trčeah.

Pod tržaško občinsko upravo spadata otroška vrtca pri Sv. Ivanu in v Rojanu.

Pod nabrežinsko občinsko upravo spadajo otroški vrtci v Devinu, Mavhinjah, Nabrežini in Sempolaju; pod zgoniško občino pa otroška vrtca v Gabrovcu in Zgoniku.

V letošnjem šolskem letu je bilo v vseh slovenskih otroških vrtcih na Tržaškem skupno 607 otrok, katere je poučevalo 27 otroških vrtničaric.

O zahtevi staršev iz Prebenega in Mačkovej, da bi ustanovili otroški vrtec za otroke iz teh dveh vasi, smo že večkrat pisali. Čeprav se je za ta vrtec vpisalo 28 otrok iz obeh vasi in čeprav je dolinska občinska uprava izjavila, da bi nase prevzela breme za vzdrževanje otroškega vrtca, ni vladni generalni komisar do sedaj dal potrebnega dovoljenja.

Bazovica

Na praznik sv. Trojice smo obhajali z vso slovesnostjo prvo sv. obhajilo. To je

RAZNE NOVICE

Rus opravi za vse

Tajnik mednarodnega odbora za svetovni evharistični kongres v Münchenu je z nekaterimi sodelavci šel na Dunaj, kjer so napovedali tiskovno konferenco za tiskovne atašeje pri poslaništvih držav onstran železne zaves. Na vabilo odbora se je odzval samo zastopnik Sovjetske zveze. Prišel je točno ob uri. Ko so ga vprašali, kje da so ostali, se je izgovarjal, da verjetno niso bili pravilno obveščeni. Konferenca se je kljub temu vršila za enega samega poročevalca, ki je pa pokazal veliko zanimanje in tudi, da je v tozadevnih problemih dobro informiran. Tako je Rus opravil za vse satelite.

Tajništvo evhar. kongresa je povabilo na kongres tudi vse škofo iz komunističnih držav. A do sedaj se ni še nihče javil.

Odpravljen davek na meso

Vlada je sklenila, da s 1. jan. 1961 odpravi občinski davek na meso. Ta sklep je vlada sprejela, ker želi pomagati kmečkemu stanu, ki je po svojih dohodkih med najbolj zapostavljenimi v državi. Odpravljen davek bi namreč moral ugodno vplivati na ceno živine in mesa. Meso bi se moralo poceniti, živini pa cena dvigniti. Ali bodo mesarji v resnici ceno mesu znižali, ko ne bodo več plačevali občinskega davka za zaklano živino? Upajmo.

Koliko ur preživi Italijan pri predstavah

Statistika pravi, da je v letu 1959 povprečen Italijan preživel 400 ur pri radiu, 250 ur pred televizijskim aparatom, 40 ur v kinu, eno samo uro v gledališču in pol ure v športnih štadijnih. — Gledališče je torej res pastorka v Italiji.

Tu ima skoro osem milijonov družin svoj radijski aparat. Porabili pa so Italijani za kino in radio 136 milijard lir. Ker je italijanskih družin okrog 12 milijonov in pol, prideta približno dva radijska ali televizijska aparata na tri družine. Televizija in radio sta se razmeroma najbolj uveljavila v južni Italiji, kjer ljudje malo berejo, zato pa tem rajši poslušajo radio in gledajo televizijo. Ni torej slučajno, da so najslovitejši pevci-kričarji ravno Napolitanci.

Podražilo je meso

Brez propagande so v Sloveniji podražili meso. Onstran meje je sedaj meso po 600 din kg. — Precej drago za njihove razmere.

Delovne brigade

Šolsko leto se je zaključilo tudi v Jugoslaviji. Namesto matur so dijaki polagali samo zaključni izpit. Ta obstoji v tem, da dijak predloži maturitetno nalogo, ki jo je dobil štiri mesece pred koncem šol. leta, ter jo ob koncu leta zagovarja pred profesorjem. Drugih izpraševanj ob zaključku šole ni. — Naši maturanti gotovo z zavistjo gledajo na svoje kolege onkraj meje!

Čaka pa dijake v Jugoslaviji novo delo, ki ga naši ne poznajo, to je zaposlitev v delovnih brigadah. Udeležba v teh brigadah je teoretično neobvezna, dejansko pa prisilna. Zato je redko kateri dijak toliko pogumen, da bi se uprl in bi v brigade ne šel. Imenujejo se delovne brigade, vendar delo ni glavni namen teh brigad; njih glavni namen je prevzgoja.

Čaka pa dijake v Jugoslaviji novo delo, ki ga naši ne poznajo, to je zaposlitev v delovnih brigadah. Udeležba v teh brigadah je teoretično neobvezna, dejansko pa prisilna. Zato je redko kateri dijak toliko pogumen, da bi se uprl in bi v brigade ne šel. Imenujejo se delovne brigade, vendar delo ni glavni namen teh brigad; njih glavni namen je prevzgoja.

Čaka pa dijake v Jugoslaviji novo delo, ki ga naši ne poznajo, to je zaposlitev v delovnih brigadah. Udeležba v teh brigadah je teoretično neobvezna, dejansko pa prisilna. Zato je redko kateri dijak toliko pogumen, da bi se uprl in bi v brigade ne šel. Imenujejo se delovne brigade, vendar delo ni glavni namen teh brigad; njih glavni namen je prevzgoja.

Čaka pa dijake v Jugoslaviji novo delo, ki ga naši ne poznajo, to je zaposlitev v delovnih brigadah. Udeležba v teh brigadah je teoretično neobvezna, dejansko pa prisilna. Zato je redko kateri dijak toliko pogumen, da bi se uprl in bi v brigade ne šel. Imenujejo se delovne brigade, vendar delo ni glavni namen teh brigad; njih glavni namen je prevzgoja.

Kot krasno dopolnilo dneva je služil odlični mladinski film: Veliki dan.

Film, ki obravnava prvo obhajilo revnega otroka v španskih deželah, je do solz ganil vse navzoče.

Z zadovoljstvom zabeležimo, da je praznik odlično uspel in to po zaslugi staršev, ki so vestno izvedli prejeto navodila.

Naš g. župnik Marijan Živic je obol el in je moral na operacijo. Sedaj je zopet doma. Sporočamo tudi, da je bil dne 27. junija v škofijski kapeli v Trstu slovesno ustoličen za župnika bazoviške župnije. — Bog naj nam ga še dolgo ohrani!

Čestitkam župljanov se pridružuje tudi KG, ki ima v č. g. živcu velikega prijatelja in pridnega sotrudnika.

mladine v komunizem. Dan v brigadah je namreč razdeljen v dva dela; dopoldne delajo kjer koli, največkrat gradijo kako cesto ali železnico, popoldne pa je posvečen duhovni formaciji brigadnikov. Posebni predavatelji govorijo o marksizmu, navdušujejo za kolektivizacijo, politizirajo, razlagajo socialistično moralo, znanstveni materializem in podobno zmes, iz katere mora biti zgrajena sedanja jugoslovanska mladina. Poleg tega je tudi precej proste zabave, saj so v brigadah vedno pomešani fantje in dekleta. Delovne brigade so torej podobna politična šola, kot so jo imeli med vojno v partizanih. Vidi se, da so se delovne brigade obnesle, ker jih vsako leto z veliko ihto silijo in tudi z velikimi stroški vzdržujejo.

Junaške matere

Tudi Rdeči križ prireja večkrat materske dneve. Namen takih dni je predvsem pokazati ljudem velikodušnost in dobroto nekaterih mater, ki naj bodo v zgled mnogim egoističnim materam, katere povsod iščejo le sebe in svoje udobje.

Tudi med našim narodom je še mnogo dobrih mater, ki v tihi in ponižnosti izgovarjajo kot sveča Bogu v čast in v pomoč družini. Tem in tistim, ki jih je okužil egoizem in uživanjaželjnost današnjega časa, naj navedemo zgled dveh mater, ki jih je italijanski Rdeči križ odlikoval med italijanskimi materami:

Alojzija Mariani iz prov. Piacenze se je mlada zagledala v vojnega invalida. Vsi so ji odsvetovali poroko, a ona je hotela pokazati, da je njena ljubezen tolikšna, da premore vse. V zakonu je imela devet otrok, zadnjega v bolnišnici v Piacenzi med bojno viхро 1. 1945. V bolnišnici so ji bili edina skrb mož in otroci. Štiri dni po porodu se z otrokom v naročju napoti proti 60 km oddaljenemu domu peš, ker ni bilo prometnih sredstev. Mnogokrat se je morala vreči v jarek, da je ni zadel izstrelak, a vztrajala je in prišla srečno domov, kjer je zopet lahko doprinala žrtve za družino in delila dobroto. Ko je zvedela, da so kje našli kakega zavrženega otročka, ga je vzela v družino in ga lepo vzgajala kot svojega.

Irma Bergamaschi iz prov. Forlì je leta 1928 imela že dva sinova, ko je umrla vsaka žena in mu pustila tudi dva otroka. Irma je vzela vse tri k sebi in poleg svoje družine skrbela še za vsaka in njegovo družino. Bog ji je dal potem še pet otrok. Revščina se je naselila v hišo, zlagosti ko je bil mož brezposeln in svak bolan — mrtvouden. A žena ni klonila. Z velikim zaupanjem v božjo Previdnost je delala in skrbela za 11 ljudi, da jim ni manjkalo najpotrebnejšega. Bog ji je pomagal. Vera v njega je bila temelj in opora v vseh njenih preizkušnjah.

VPRAŠUJETE — ODGOVARJAMO

Cerkve v Rusiji

Ko sta bila predsednik Gronchi in kancler Adenauer v Moskvi, sta bila pri sv. maši v katoliški cerkvi. Torej so še katoliške cerkve v Rusiji. Pojasnite mi, prosim, kako je z vero in katoliško Cerkvijo v tej največji slovanski deželi. C.R.

*

V Rusiji imamo tri krščanske Cerkve:

1) Pravoslavna cerkev s sedežem v Moskvi, ki ji načeljuje patriarh Aleksej. Ta cerkev se je nekako pobotala s sovjetskimi oblastmi, da sme opravljati bogoslužje dovolj svobodno pod pogojem, da podpira komunistični režim in nasprotuje vsem ostalim krščanskim cerkvam, ki niso klenile na kolena pred komunizmom; med temi je na prvem mestu katoliška Cerkev. Seveda gre tu le za svobodo bogoslužja, ne pa za svobodo »propagande«, kar pomeni, da ta cerkev ne sme vzgajati novih rodov in ne sme imeti ne verskih ne apostolskih organizacij. O tem boste več brali v našem sedanjem podlistku.

2) Katoliška Cerkv latinskega obreda je v Litvi in Estonski ob Baltiskem morju. Ta ni klonila pred komunizmom in ne dela z njim nič kompromisov. Zato so vsi

»Železna krona na razstavi«

Za časa mednarodnega evharističnega kongresa v Münchenu bo organizirana posebna razstava pod naslovom »Bavarska pobožnost — 1400 let krščanstva v Bavarskem«. Na tej razstavi bodo pokazali tudi znano »železno krono«, dragoceno longobardskega kraljevega zaklada, s katero so se kronali gotski kralji, Karli Veliki in drugi nemški poglavarji. Dragocena krona, vsa posuta z dragocnimi kamni in dragulji, se imenuje železna krona, ker ima v notranjosti železno obroč, skovan iz žebila svetega Križa, vsa tako pripoveduje tradicija. Poklonil jo je po zgodovinskih virih sodeč, papež Gregor Veliki Teodolindi, hčerki nekega bavarskega kneza in kraljici Gotovi.

njeni škofje, izvemši enega, ki pa je že star, v ječi ali pa v izgnanstvu. Ta Cerkev živi v vednih stiskah in so njeni verniki pravi junaki.

Od te Cerkve odvisi tudi edina katoliška cerkev v Moskvi. Službo božjo v tej cerkvi opravlja en sam katoliški duhovnik, ki ima od sovjetskih oblasti dovoljenje, da skrbi za katoličane tujih poselništev. Rusi nimajo vstopa v to cerkev, pač pa le tuji.

3) Tretja cerkev pa je »tajna Cerkev Cerkev v katakombah, ki je sestavljena ponajveč iz ukrajinskih duhovnikov, vernikov vzhodnega obreda, ki niso hoteli ubogati Stalina, da bi pretrgali zveze s pečem. V to cerkev spadajo tudi pravoslavni duhovniki, ki nočejo sodelovati s patriarhom Aleksejem, katerega smatrajo za izdajalca, ker se je uklonil komunizmu.

Ta Cerkev v katakombah ima mnogo mučencev in pravem pomenu besede. Ne prestando jo zalezuje policija, a vendar živi in deluje. Zadnje čase je ilustriral sovjetski tehnik »Ogonek« posvetil tej Cerkvi dolg članek, kjer graja duhovnike, vernike, ker se nočejo podrediti patriarhu Alekseju. Uživa pa ta Cerkev izreden ugled po vsej Rusiji, saj živi le od izjemnih žrtve Cerkve same in vseh tistih, ki jo podpirajo.

V knjigi p. Leonija, katere odlomke prinaša naš list, je lepo opisano življenje vseh tistih, ki verjejo v Kristusa in v njegov hodijo, ne glede na žrtve, ki jih morajo doprinalati. Zato pazljivo berite naš podlistek!

ZA DOBRO VOLJO

Mama in Ivica

Mama je Ivici razlagala, kako je Bog ustvaril človeka. Povedala ji je, kako Bogec vzel ilovico in iz nje ustvaril človeka. »Kaj pa je ilovica?« je vprašala Ivica. Bila je v mestu domo, kjer ni ilovice. »Vidiš, ilovica — to je blato.« Ivica je pogledala mamo, potem sebe, nato je obrnila: »O mama, potem je Bogec uporabil dosti več blata, da je tebe naredil kakor pa je mene.«

Najbolj rdeče

V šoli neke za železno zaveso je ustreljica — tovarišica v šoli izpraševala Lukea:

»Lukec, povej mi neko rdečo stvar.«

»Črešnja.«

»Se bolj rdečo.« — »Kri.«

»Kaj je pa se bolj rdeče kot kri?«

Lukec misli in se zmislil: »Komunistična partija, ta je najbolj rdeča.«

DAROVI

Za Marijin dom v Rojanu: N.N., 1.000; učenka I. razreda - Elizabeta S. J.U. iz Skednja 1.000; T.P. 1.000; Cuhar 1.000; Marija Mužina 10.000; I. Tekavc 1.000; Furlan 1.000; Pina Zlobec 1.000. Bo povrni!

OGLASI

Za vsak mm višine v širini enega stolpca trgovski L 20, osmrtnice L 30, več 7% davek na registrskem uradu.

Odgovorni urednik: msgr. dr. Fr. Močnik
Tiska tiskarna Budin v Gorici

KMEČKA BANKA - GORICA

GORICA, UL. MORELLI 14 - TEL. 22-06

BANKA POOBLASCENA OD BANCA D'ITALIA ZA ZUNANJO TRGOVINO

Vam nudi ugodne pogoje za trgovske posle in bančne usluge (tekoči računi, hranilne vloge, posojila, inkaso — in skonto menic, posli z inozemstvom, itd.) —